

Dagsordens punkt 3:

Årsberetninger og regnskaper for 2020

FAGFORBUNDETS ÅRSBERETNING 2020

Virksomhetens art

Størrelse

Fagforbundet er det største fagforbundet i Norge, med 397 257 medlemmer pr. 31.12.20. 307 109 av medlemmene er kvinner. Av disse er det 129 255 som er pensjonister og 49 194 som er 30 år eller yngre. Fagforbundet er tilsluttet Landsorganisasjonen i Norge (LO). Fagforbundet organiserer arbeidstakere i kommunale, regionale, private og offentlige virksomheter, samt på sykehusene.

Strategier

Fagforbundet går foran i kampen for et anstendig arbeidsliv, for å mobilisere de uorganiserte til å samle seg om fellesskapet i fagforeningene, og for en sterk offentlig sektor. Forbundets primære oppgaver er å kjempe for medlemmenes faglige rettigheter, og økonomiske, yrkesfaglige, sosiale og kulturelle interesser. De prioriterte arbeidsoppgavene vedtas i strategiplanen. Den årlige strategiplanprosessen involverer hele organisasjonen, og er landsstyrets prioritering av hvor hovedinnsatsen skal rettes hvert år for å nå målene som er vedtatt i prinsipp- og handlingsprogrammet. Prioriteringene gjelder for forbundets tre nivåer,- fagforeningene, forbundsregionene og nasjonalt nivå.

Fagforbundets prioriterte hovedoppgaver i 2020 har vært arbeidet med heltid og likelønn, arbeidet for egenregi, rekommunalisering og kampen mot privatisering av offentlig finansierte oppgaver, organisasjonsbygging og tariffmakt, fag-, yrkes og kompetanseutvikling, og et målrettet arbeid for å utvikle og ta i bruk en tiltaksplan for hvordan forbundet skal arbeide med miljø og klimasaken fra nasjonalt nivå og ned til den enkelte arbeidsplass.

Pandemiens påvirkning på driften

Utbruddet av Covid 19 og myndighetenes tiltak for å begrense spredningen har påvirket forbundets økonomi. Kontingentinntektene påvirkes både av lønnsveksten og antall medlemmer, samt at permitterte medlemmer ikke betaler kontingent. Lønnsveksten ble langt lavere enn anslaget i nasjonalbudsjettet som forbundet la til grunn i budsjettet for 2020. Pandemien har også hatt økonomisk innvirkning på driften ved betydelig lavere kostnader knyttet til reise- og møteutgifter. Forbundet har sine finansielle disposisjoner gjennom plasseringer via Grieg Investor. Til tross for pandemien, har avkastningen på investeringene ligget på et tilfredsstillende nivå. Dette skyldes også at forbundets har en lav risikoprofil i investeringene, samt at aksjeandelen er lav. Som en budsjettmessig forutsetning er det heller ikke budsjettet med avkastning på disse plasseringene.

Sammenslåingen med Postkom

Med virkning fra 1. januar 2020 ble Norsk Post- og kommunikasjonsforbund org.nr. 943 801 819 (heretter benevnt Postkom) og Fagforbundet slått sammen. Dette skjedde ved at virksomheten i Postkom i sin helhet ble overdratt til Fagforbundet. Det førte til at Fagforbundet fikk 6 nye fagforeninger med til sammen 16 756 medlemmer, hvor av 7 903

yrkesaktive. Postkom hadde med seg 9 tillitsvalgte og 4 ansatte til forbundskontoret i Keysersgate 15

Konsernet

Konsernet besto i 2020 foruten om Fagforbundet av, Fagakademiet, Forbundshuset AS og Kommunekonsult AS og Skiphelle Eiendom AS.

Fagforbundet er lokalisert med hovedkontor sentralt i Oslo og med kompetansesentre i Skien, Lillesand, Stavanger, Bergen, Trondheim, Tromsø, Bodø, Oslo, Molde og i Moelv. Datterselskapene Fagakademiet, Kommunekonsult AS og Skiphelle Eiendom AS var lokalisert i Oslo, mens Forbundshuset AS i Tromsø.

Fagakademiet

Fagakademiet tilbyr kurs, konferanser og studier til ansatte i kommunal og offentlig sektor, samt private tjenesteleverandører til offentlig sektor. Pandemien har vanskeliggjort arbeidet med tjenesteleverandørene i 2020.

Etter vedtak i Landsstyrets møte 25.09.20 ble det inngått avtale med studieforbundet AOF om å overdra virksomheten i Fagakademiet til AOF pr 01.01.21. Fagforbundet har ansvaret for en styrt avvikling og oppløsning av Fagakademiet og dekke/sikre alle forpliktelser herunder alle pensjonsforpliktelser. Fagforbundet kan tidligst avvikle Fagakademiet rent formelt 18 måneder etter gjennomføringsdato.

Fagforbundet har i tråd med avtalen en forpliktelse til å utbetale et driftstilskudd på TNOK 26 400 for årene 2021,2022 og 2023 ved overdragelsesdato. Underskuddet i Fagakademiet i 2020 var på TNOK 6 419

Kommunekonsult AS

Fagforbundet er ene-eier av Kommunekonsult AS og besluttet i 2019 å arbeide med en trinnvis og forsiktig revitalisering av selskapet. Selskapet tilbyr kommuner, fylkesregioner, kommunale virksomheter, statlige foretak, fagforeninger, fagforbund og organisasjoner rådgivning knyttet til deres arbeid med utvikling, omstilling, effektivisering og gjennomføring av sin virksomhet. Selskapet har i 2020 utført eller påbegynt oppdrag om innleie av arbeidskraft, om sykehus, om private velferdsselskap, om utvikling av kommunene og om å ta tilbake tjenester til kommunal egenregi. Arbeidet med fagtidsskriftet Samfunn & økonomi utføres av selskapet, og forbundet besluttet høsten 2020 å overføre utgiveransvaret for tidsskriftet til selskapet. Fagforbundet har overført driftstilskudd til selskapet på basis av aktiviteten og økonomien i 2020.

Forbundshuset AS

Eiendomsselskapet Forbundshuset AS er knyttet til Fagforbundets behov for kontorlokaler.

Skiphelle Eiendom AS

Fagforbundet overtok eiendommen Skiphelle i 2020 gjennom fusjonen med Postkom, da hadde den vært i postforbunds eie siden 1932. Skiphelle, gnr 3 bnr 4 i Frogn kommune, ligger 4 km sør for Drøbak sentrum og er på ca. 94 mål.

Den er regulert til næring. Eiendommen har arealer mot sjøen og ca 200 m strandlinje. På eiendommen er det et hotell med 42 rom og rundt 22 hytter/frittstående bygninger. All drift ble nedlagt i 2011. Bygningene er i svært dårlig forfatning. Det har i mange år vært

kontakt med Frogn kommune med sikte på en utvikling av eiendommen. De siste år med håp om regulering til boligformål.

I 2020 har det vært møte med Frogn kommune ved rådmann og ordfører, samt med eiendomsutviklere med næringsinteresser i nabolaget med sikte på et samarbeide.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift. Forbundsstyret har vurdert finansiell stilling, resultatet for 2020 og konsernets planer fremover og mener at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og personale

Fagforbundet har 386 ansatte pr 31.12.20. Dette inkluderer 29 heltidstillitsvalgte på nasjonalt nivå. Tallet er ikke inkludert valgte i forbundsregionene.

Arbeidsmiljøutvalget har avholdt 5 møter i 2020, og har behandlet 27 saker. Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt og konstruktivt. HMS-plan for perioden 2020-2021 er fulgt opp i AMU-møtene. Planens tre hovedområder er: Sykefravær, bred medvirkning i utvikling av arbeidsmiljøet og sikkerhets- og beredskapsplan.

Covid 19 har preget organisasjonen fra mars 2020. Det ble tidlig etablert en «beredskapsgruppe covid-19» hvor daglig leder, assisterende daglig leder, personalsjef, ledere av de to klubbene og hovedverneombud har vært med. Denne gruppen har fortløpende drøftet aktuelle problemstillinger i tilknytning til pandemien. Daglig leder har i tillegg gjennomført regelmessige møter med politisk ledelse, ledere av forbundsregionene og ledere av kompetansesentrene med henblikk på god koordinering av tiltak mot smitte etc.

Ved utgangen av 2020 var sykefraværet i Fagforbundet 5,57%, fordelt på 6,24% for kvinner og 4,17% for menn. Sykefraværet har gått noe ned fra 2019. Enkelte avdelinger og enheter har hatt høyere sykefravær i 2020.

Fagforbundet har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Fagforbundet har en aktiv oppfølging av de sykemeldte og tilrettelegger arbeidsplassen der det er behov for dette. AMU har vedtatt å be personal- og utviklingsenheten om å følge opp avdelinger/enheter som har arbeidsmiljøutfordringer.

Likestilling

Fagforbundet er en arbeidstakerorganisasjon med en sterk kvinnedominert medlemsmasse. Likestillingsarbeid er fastsatt i forbundets vedtekter, prinsipp- og handlingsprogram og følges opp i det løpende arbeidet. Vedtektenes bestemmelser om kjønnsrepresentasjon ved valg og oppnevninger er i varetatt.

Forbundsstyret i Fagforbundet består av 23 personer 57 % kvinner og 43 % menn. Blant de ansatte er 32% menn og 68 % kvinner. Det er god kjønnsmessig balanse blant administrative ledere med 13 kvinner og 11 menn. Kompetansesentrene har 4 kvinnelige og 4 mannlige ledere. Det er 17 kvinner og 3 menn som arbeider deltid.

Fagforbundets lønssystem er kjønnsnøytralt. Det er basert på en objektiv vurdering av den enkelte stilling på grunnlag av de definisjoner som er angitt for hver lønnsgruppe. Fagforbundet skal ikke være lønnsledende, men ha medarbeidere som lønnes riktig og rettferdig i et forutsigbart system etter Fagforbundet sin tariffavtale mellom AAF/HK samt Fagforbundet Ansatte og Norsk Journalistlag.

Begge kjønn skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevende tiltak.

Beregnet gjennomsnittlig årslønn utgjør kr 664 752,-. Gjennomsnittslønn for kvinner er kr 627 581,-, for menn kr 745 015,-. Den gjennomsnittlige årslønnen er beregnet ut fra den enkeltes årslønn pr 31.12.20. Differansen gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn, skyldes at det er overvekt av kvinner i kontor - og merkantile stillinger

Miljørapportering

Fagforbundet forurenses ytre miljø i liten grad utenom i forbindelse med reisevirksomhet. Imidlertid er reisevirksomheten i forbundet svært omfattende. I 2019 fløy Fagforbundets ansatte og tillitsvalgte nærmere fem millioner kilometer, noe som gir utslipp på omlag 1 700 tonn CO₂, noe som omtrent tilsvarer det totale utslippet fra snaue 2000 nordmenn, eller 10 000 indere i løpet av ett år.

Som følge av covid 19-situasjonen har reisevirksomheten i 2020 blitt redusert til et minimum. Erfaringene med digitale møter og arrangementer er svært gode og viser at det er mulig å begrense reisevirksomheten og forbundets klimafotavtrykk betydelig også etter pandemien er over. Administrasjonen har derfor satt i gang et arbeid med å kartlegge forbundets møter og reiseaktivitet med det mål å kunne redusere klimagassutslippene betydelig.

Forbundet sorterer avfall i 9 fraksjoner. Restavfall utgjorde i 2020 15% av den totale avfallsmengden. Emballasje gjenbrukes så langt det er mulig til egne utsendelser. Det er stort fokus på matsvinn, og det vektlegges bruk av norske produkter særlig ved representasjon og andre arrangementer i eget bygg.

En gradvis overgang til digitale brosjyrer gir både økonomiske- og miljøgevinster. Det kastes fremdeles mer trykket materiell enn ønskelig. Grunnet stort fokus på dette området, har vi klart å redusere den mengden som kastes med 50%.

Når større mengder avfall skal avhendes, kildesorteres det så langt det er mulig. Dette gjelder særlig utrangerte møbler og trykket materiell.

Alle gamle servere, telefoner, nettbrett, PC'er (bærbare og stasjonære), samt skjermer sendes til resirkulering.

Etisk standard

Fagforbundet bygger sin virksomhet på arbeiderbevegelsens prinsipper om frihet, likhet og solidaritet. Fagforbundets verdier er omtanke, solidaritet og samhold. Denne grunnleggende ideologiske forankringen gjenspeiles i de etiske krav vi stiller til det arbeid hver enkelt utfører til beste for Fagforbundets medlemmer. Likeverd er et gjennomgående prinsipp for Fagforbundet, uavhengig av etnisk eller kulturell bakgrunn, seksuell legning, religion eller livssyn. Fagforbundet har vedtatt etisk standard. Fagforbundet arbeider aktivt, målrettet og

planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen organisasjon innen følgende områder:

- Innføring i forbundets etiske holdninger og forebygging av mobbing, diskriminering og trakassering herunder seksuell trakassering, tydeliggjøres i forbundets tillitvalgsopplæring og lederutvikling.
- Rekruttering og forfremmelse - gjennom rekrutteringspolitikken er det ønskelig å sikre variasjon i alder og kjønn, å fremme likestilling mellom kjønnene, å rekruttere medarbeidere med minoritetsbakgrunn og legge til rette for at folk med redusert funksjonsevne ikke utstøtes eller hindres i ansettelse.
- Opplæring og kompetanseutvikling - ivaretas gjennom medarbeidersamtaler og at opplæring tilrettelegges for den enkelte gjennom felles kurs, eller kurs tilpasset den enkelte.
- Ansatte med nedsatt funksjonsevne - det arbeides aktivt med tilrettelegging av arbeidsplassen, tilpassing av arbeidsoppgaver og fleksible ordninger for arbeidstid og arbeidssted.
- Språklig tilrettelegging - gjennom tilbud om språkkurs.
- Tilrettelegging ved graviditet, foreldrefravær og andre omsorgsoppgaver - følger inngåtte tariffavtaler.
- Kulturelle og religiøse minoriteter - det legges til rette for fri på de ulike religiøse helligdagene.
- Seniorpolitikk - ivaretas med egne tiltak, som tilrettelegging av arbeidsoppgaver, ekstra fridager fra det året man fyller 60, 61 og 62 år.
- Trakassering og diskriminering - forebygges bl.a. gjennom Rasismefri sone - et konsept hvor Forbundet har forpliktet seg til å ta henvendelser om rasisme og diskriminering på alvor og tydelig markere at alle er velkomne uansett hudfarge, religion eller kulturell bakgrunn.

Økonomi og finansiell risiko

Forbundsregnskapet viser et årsresultat for 2020 på 158,7 mill.kr, som er 59,8 mill.kr høyere enn i fjor.

Driftsinntektene i forbundsregnskapet er 1 643,5 mill.kr. Av dette beløpet utgjør kontingentinntektene 1 149,9 mill.kr, som er en økning på 74,5 mill.kr. Økningen skyldes lønnsvekst, samt vekst i antall yrkesaktive medlemmer. De totale driftskostnadene er 1 518 mill.kr som er 91,6 mill.kr høyere enn i 2019. Dette har blant annet sammenheng med kostnader knyttet til virksomheten som Postkom hadde med seg inn i forbundet, samt avviklingskostnader for Fagakademiet.

Resultat netto finans var i 2020 på 33,3 mill.kr som er en reduksjon på 6,4 mill.kr fra 2019. Finansinntekter i 2020 er 11,4 mill.kr lavere enn i 2019. Tallene for 2019 ble påvirket av at det ble bokført et ekstraordinært utbytte fra SB1 gruppen på 13,3 mill.kr. I 2020 er det bokført en gevinst på investeringsporteføljen på 24,6 mill.kr. Det er bokført vel 7 mill.kr i finanskostnader i forbindelse nedskrivning av finansielle anleggsmidler.

Sum omløpsmidler for Fagforbundet utgjør 1 205,4 mill.kr. Dette er hovedsakelig fordelt med 555,4 mill.kr i bankinnskudd og 601,1 mill.kr i ulike fondsplasseringer. Det fremgår av forbundets vedtekter at forbundets midler anbringes slik at de kan realiseres hurtig. Forbundets investeringsstrategi ble vedtatt i 2015. I 2019 ble det igangsatt en prosess med å revidere strategien. Den reviderte strategien som er en videreføring av den opprinnelige strategien, men med en noe større risiko ved at aksjeandelen er økt til 30 % ble vedtatt i forbundsstyrets møte 6. januar 2020. Fagforbundet har i henhold til denne strategien plassert midler i ulike fond, med hovedvekt på obligasjon og pengemarked med begrenset risiko. Plasseringen ble økt med 236 mill.kr etter vedtak i forbundsstyret 21.10.20. Fagforbundet påtar seg finansiell risiko gjennom disse plasseringene.

Fagforbundet har et konfliktfond som inngår som en del av forbundets egenkapital. Fondet som utgjorde 547,9 mill.kr pr 31.12.19. Det skal i henhold til retningslinjene brukes til å støtte medlemmer under godkjent arbeidsstans. For å oppfylle retningslinjene skal det ha en dekning på kr 1 500 for hvert yrkesaktivt medlem. Beløpet har imidlertid vært det samme siden etableringen av Fagforbundet. Hvis verdien av beløpet skulle fulgt lønnsutviklingen skulle det vært på ca kr 2 500 pr yrkesaktivt medlem. I forbindelse med disponering av årsresultatet for 2018 og 2019, ble fondet tilført h.h.v 122 mill.kr. og 98,7 mill.kr, slik at dekningen var kr 2 396 pr yrkesaktiv. I 2020 er konfliktfondet blitt tilført 40 mill.kr fra konfliktfondet til Postkom, samt at er blitt belastet med 3,3 mill.kr som følge av utbetaling av streikebidrag. Det foreslås å disponere årsresultatet slik at fondet tilføres 151,5 mill.kr. Dekningen vil da ligge på kr 3100 pr yrkesaktivt medlem.

Fagforbundets totale eiendeler utgjør 1 828,9 mill.kr. Av dette utgjør egenkapitalen 1 574,7 mill.kr, det vil si 86 % i egenkapitalandel. Forbundet har derfor en solid egenkapital, som gir forbundet et visst handlingsrom. Det må imidlertid tas hensyn til at Fagforbundet har et ikke bokført estimatavvik for pensjoner på 351,6 mill.kr.

Konsernregnskapet består av driftsinntekter på 1 647,7 mill.kr, og driftskostnader på 1 521,9 mill.kr. Det gir et driftsoverskudd på 125,8 mill.kr, som er 80,6 mill.kr lavere enn i Fagforbundet. Det skyldes driftsresultatet i de tre datterselskapene, samt at transaksjoner mellom tre datterselskapene og Fagforbundet er eliminert. Sum omløpsmidler for konsernet beløper seg til 1 207,1 mill.kr. Konsernets totale eiendeler utgjør 1 841,5 mill.kr. Av dette er egenkapitalen 1 547,7 mill.kr, det vil si 86 % i egenkapitalandel.

Fagforbundet benytter foreløpig regnskapsstandard om god regnskapskikk for ideelle organisasjoner og har valgt å vise aktivitetstall presentert i note.

31. desember 2020
19. mai 2021

Mette Nord
Forbundsleder

Odd Haldgeir Larsen

Sissel Merete Skoghaug

Anne Green Nilsen

Svend Morten Voldsrud

Iren Mari Luther

May-Britt Sundal

Stein Guldbrandsen

Trond Finstad

Mariann Brandstad

Tore Andre Jacobsen

Helene Harsvik Skeibrok

Roger Dehlin

Trude Rosnes Haukås

Tarjei Leistad

Bente Stokker Knutsen

Trond Helland

Hilde Kristin Bernhardsen

Kristine Bjella Stavn

Bjørg Hageløkken

Mats Monsen

Gerd Øiahals

Hans Fredrik Danielsen

Lars Erik Flatø
Daglig leder

Thrine Skaga
Assisterende daglig leder

FAGFORBUNDETS ÅRSREGNSKAP 2020

Fagforbundet		Resultatregnskap (tall i tusen)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		<i>Note</i>		
		Driftsinntekter		
1 485 731	1 643 463	Driftsinntekter	1 647 674	1 512 878
1 485 731	1 643 463	Sum driftsinntekter	1 647 674	1 512 878
		Driftskostnader		
523 826	618 021	Forsikrings/kontingentkostnad	618 021	523 826
350 423	355 098	Lønnskostnader	356 867	378 253
15 703	15 008	Avskrivninger	16 384	16 761
536 459	529 898	Annen driftskostnad	530 618	548 860
1 426 411	1 518 025	Sum driftskostnader	1 521 890	1 467 699
59 320	125 438	Driftsresultat	125 784	45 179
		Finansinntekter og (-) finanskostnader		
136	177	Renteinntekt fra foretak i samme konsern	0	0
7 512	5 763	Annen renteinntekt	5 771	7 746
46 481	35 140	Annen finansinntekt	35 144	46 487
-15 018	-690	Kostnad ved investeringer i datterselskaper	0	0
0	0	Annen rentekostnad	-363	-484
619	-7 048	Annen finanskostnad	-7 048	614
39 729	33 342	Netto finansinntekt	33 504	54 363
99 050	158 779	Resultat før skattekostnad	159 288	99 542
97	125	Skattekostnad	634	589
98 953	158 654	Årets resultat	158 654	98 953

Fagforbundet		Balanse pr. 31. desember		Konsern	
2019	2020	(tall i tusen)		2020	2019
		Anleggsmidler	Note		
		Varige driftsmidler			
227 610	365 706	Tomer, bygninger og annen fast eiendom	6	405 232	258 956
25 120	23 969	Programvare, inventar, kontormaskiner, o.a.	6	23 969	25 120
<u>252 730</u>	<u>389 675</u>	Sum varige driftsmidler		<u>429 201</u>	<u>284 076</u>
		Finansielle anleggsmidler			
22 878	19 077	Investeringer i datterselskap	7	0	0
9 285	9 565	Lån til foretak i samme konsern	10	0	0
95 572	108 018	Investering i aksjer og andeler	8	108 018	95 572
25 899	45 526	Ansvarlig lån og andre fordringer	9	45 526	27 924
45 838	51 681	Pensjonsmidler	5	51 681	50 178
<u>199 471</u>	<u>233 867</u>	Sum finansielle anleggsmidler		<u>205 225</u>	<u>173 675</u>
<u>452 200</u>	<u>623 542</u>	Sum anleggsmidler		<u>634 426</u>	<u>457 750</u>
		Omløpsmidler			
		Fordringer			
7 338	9 893	Kundefordringer	10	9 291	8 959
26 563	38 944	Andre fordringer		38 956	26 739
<u>33 901</u>	<u>48 837</u>	Sum fordringer		<u>48 247</u>	<u>35 698</u>
		Investeringer			
340 457	601 069	Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	8	601 069	340 457
473 282	555 459	Bankinnskudd, kontanter			
		Bankinnskudd, kontanter	2	557 752	487 067
<u>847 640</u>	<u>1 205 364</u>	Sum omløpsmidler		<u>1 207 068</u>	<u>863 221</u>
<u>1 299 840</u>	<u>1 828 906</u>	Sum eiendeler		<u>1 841 494</u>	<u>1 320 971</u>

Fagforbundet		Balanse pr. 31. desember (tall i tusen)		Konsern	
2019	2020		Note	2020	2019
		Opptjent egenkapital			
<u>1 047 655</u>	<u>1 574 658</u>	Annen egenkapital	13	<u>1 574 658</u>	<u>1 047 655</u>
<u>1 047 655</u>	<u>1 574 658</u>	Sum opptjent egenkapital		<u>1 574 658</u>	<u>1 047 655</u>
<u>1 047 655</u>	<u>1 574 658</u>	Sum egenkapital		<u>1 574 658</u>	<u>1 047 655</u>
		Gjeld			
75 404	70 365	Pensjonsforpliktelser	5	70 365	76 763
11 089	7 095	Andre avsetninger for forpliktelser	12	7 095	11 089
0	0	Utsatt skatt	11	879	918
<u>86 493</u>	<u>77 461</u>	Sum avsetning for forpliktelser		<u>78 339</u>	<u>88 771</u>
		Annen langsiktig gjeld			
<u>0</u>	<u>0</u>	Gjeld til kredittinstitusjoner	18	<u>10 400</u>	<u>12 800</u>
<u>0</u>	<u>0</u>	Sum annen langsiktig gjeld		<u>10 400</u>	<u>12 800</u>
		Kortsiktig gjeld			
31 060	47 492	Leverandørgjeld	10	47 736	31 102
71	83	Betalbar skatt		631	514
25 324	25 877	Skyldige offentlige avgifter		25 999	27 181
64 190	57 508	Annen kortsiktig gjeld	19	57 903	67 900
<u>45 048</u>	<u>45 827</u>	Gjeld til fagforeningene		<u>45 827</u>	<u>45 048</u>
<u>165 692</u>	<u>176 787</u>	Sum kortsiktig gjeld		<u>178 097</u>	<u>171 746</u>
<u>252 186</u>	<u>254 248</u>	Sum gjeld		<u>266 836</u>	<u>273 316</u>
<u>1 299 840</u>	<u>1 828 906</u>	Sum egenkapital og gjeld		<u>1 841 494</u>	<u>1 320 971</u>

Fagforbundet		Kontantstrømpoppstilling (tall i tusen)	Konsern	
2019	2020		2020	2019
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
99 050	158 654	Resultat før skattekostnad	158 654	99 542
-66	-71	Periodens betalte skatt	-71	-66
0	-5 982	Gevinst/tap ved salg anleggsmidler	-5 982	0
-1 058	7 048	Reversering nedskrivning aksjer	-216	-1 058
-18 453	-26 233	Verdiendring markedsbaserte aksjer	-26 233	-18 453
15 703	15 008	Ordinære avskrivninger	16 384	16 761
-4 655	2 514	Endring i kundefordringer	291	-5 157
2 994	-16 423	Endring i leverandørgjeld	-16 625	2 551
-7 370	10 882	Forskjeller mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	7 900	-7 579
4 618	-3 801	Tilbakeføring resultat ved bruk av EK metode	0	0
27 136	13 779	Endring i andre tidsavgrensninger	10 048	28 340
117 898	155 375	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	144 150	114 882
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-13 620	-52 166	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-52 166	-14 586
0	1 123	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	1 123	0
-80 000	-234 379	Netto utbetaling ved investering i markedsbaserte omløpsmidler	-234 379	-80 000
-1 164	4 164	Ut-/innbetalinger ved utlån	3 897	-1 045
-94 784	-281 258	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-281 524	-95 631
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
0	0	Nedbetaling av langsiktig gjeld	0	-3 200
0	0	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	-3 200
23 114	-125 883	Netto endring i likvider i året	-137 374	16 051
450 169	473 283	Kontanter og bankinnskudd pr 01.01	487 067	471 016
0	208 059	Kontanter tilført ved sammenslåing	208 059	0
473 283	555 459	Kontanter per 31.12	557 752	487 067

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Fagforbundet har valgt å benytte foreløpig regnskapsstandard om god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Forbundet har valgt å benytte artsinndelt regnskapsoppstilling. Aktivitetstall er presentert i note 15.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet består av morselskapet - Fagforbundet og datterselskapene Forbundshuset AS, Skipshelle Eiendom AS, og Kommunekonsult AS. Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres. Konsernets sammensetning ved årsskiftet fremgår av note 7.

Datterselskap

Datterselskapene vurderes etter egenkapitalmetoden i forbundsregnskapet. Morselskapets andel av resultatet er basert på de investerte selskapenes resultat etter skatt med fradrag for interne transaksjoner og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansene er vist under finansielle anleggsmidler.

Inntekter

Medlemskontingenten er resultatført når de er opptjent. Opptjeningstidspunktet anses å være tidspunktet medlemmet betaler, enten dette skjer til arbeidsgiver eller til Fagforbundet direkte. Kontingent som ikke er betalt til arbeidsgiver eller forbundet ved avleggelse av årsregnskapet, anses å være en betinget inntekt og er, i samsvar med Norsk Regnskapsstandard nr. 13 om usikre forpliktelser og betingede eiendeler, ikke inntektsført. Et estimat for opptjente betingede inntekter er ansett som så usikkert at det ikke er hensiktsmessig å gi informasjon om dette. Øvrige inntekter er periodisert og resultatført etter opptjeningsprinsippet, det vil si når varen eller tjenesten ansees som levert.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen et år, samt poster som knytter seg til kontingentområdet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom virkelig verdi er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende med fradrag for avsetning til tap basert på individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under

driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Forbundet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning i.h.t lov om obligatorisk tjenstepensjon. Forbundets pensjonsordninger tilfredsstillende disse kravene. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). For usikrede servicepensjoner kostnadsføres årets endring i sin helhet.

Finansielle anleggsmidler

Finansielle anleggsmidler er bokført til kostpris. I den grad det foreligger verdifall til under bokført verdi og verdifallet ikke kan anses som forbigående, blir verdien nedskrevet. Fagforbundet og konsernselskapene benytter ikke sikringsinstrumenter.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Børsnoterte aksjer, obligasjoner og andre verdipapirer som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi (børskurs) på balansedagen. Vurderingsprinsippet innebærer at både urealiserte tap og gevinster resultatføres.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Note 2 – Bankinnskudd

I posten inngår bundne bankinnskudd på skattetrekkkontoen med TNOK 23 046 per 31.12.20 for Fagforbundet og TNOK 23 114 for konsernet.

Note 3 – Driftsinntekter/forsikrings- og kontingentkostnader (alle tall i tusen)

Driftsinntekter

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
1 075 349	1 149 900	Kontingentinntekter	1 149 900	1 075 349
263 690	326 728	Forsikringsinntekter	326 728	263 690
<u>146 692</u>	<u>166 835</u>	Øvrige inntekter	<u>171 046</u>	<u>173 839</u>
<u>1 485 731</u>	<u>1 643 463</u>	Sum	<u>1 647 674</u>	<u>1 512 878</u>

Forsikrings- og kontingentkostnader

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
192 562	222 576	Kontingentkostnader	222 576	192 562
<u>331 264</u>	<u>395 445</u>	Forsikringskostnader	<u>395 445</u>	<u>331 264</u>
<u>523 826</u>	<u>618 021</u>	Sum	<u>618 021</u>	<u>523 826</u>

Note 4 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
238 779	252 434	Lønninger	253 664	254 979
43 483	42 654	Arbeidsgiveravgift	42 654	46 332
62 834	49 744	Pensjonskostnader	49 744	66 726
<u>5 327</u>	<u>10 267</u>	Andre ytelser	<u>10 806</u>	<u>10 216</u>
<u>350 423</u>	<u>355 098</u>	Sum	<u>356 867</u>	<u>378 253</u>
349,3	374,7	Antall årsverk	375,7	371,7

Godtgjørelser til ledende personer i Fagforbundet i 2020

	Lønn ¹⁾	Pensjons kostnader	Annen godtgjørelse
Forbundsleder	1 309	394	32
Arbeidsutvalget forøvrig	9 239	1 112	151
Forbundsstyret forøvrig	0	0	28
Sum	10 547	1 506	211

1) Lønn/honorar er utbetalt lønn/honorar i regnskapsåret 2020.

Det er ikke gitt lån til forbundsledelsen. Ansatte har lån på til sammen TNOK 2 145, herav rentefrie lån på TNOK 1 253, billån med en årlig rente på 1,5% og 5 års avdragstid på TNOK 846, og boliglån med en årlig rente på 3% og inntil 20 års avdragstid på TNOK 46.

Det foreligger ingen forpliktelser til å gi forbundsleder eller øvrige valgte noe særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet.

Revisjonshonorar

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
480	700	Avtalt honorar for lovpålagt revisjon	779	605
11	251	Honorar for utvidet finansiell revisjon	251	36
222	229	Honorar andre attestasjonstjenester	229	254
40	1 749	Honorar andre tjenester utenfor revisjon	1 774	66

Beløpene er oppgitt ekskl. merverdiavgift.

* Fagforbundet sitt honorar relaterer seg til bistand yttet knyttet til sammenslåingen av Fagforbundet og Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund

Note 5 - Pensjonskostnader og -forpliktelser

Kommunal Landspensjonskasse

Den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Fordi det foretas en fordeling av den aktuariemessige risiko mellom alle foretakene, kommunene og fylkeskommunene som deltar i ordningen, tilfredsstiller den kriteriene for det som betegnes som en Multiemployer-plan. Fremtidige premier vil påvirkes av risikomessige over- eller underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i forbundet og i andre kommuner/foretak som inngår i ordningen. Premien vil også være påvirket av avkastning, lønnsvekst og utviklingen i folketrygdens grunnbeløp.

Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse (DnFp).

Enkelte tidligere ansatte og landsmøtevalgte fra tidligere Norsk Kommuneforbund har pensjonsavtale i DnFp. Ettersom DnFp er underfinansiert i forhold til forpliktelsene ble det i 1993 inngått avtale om at Fagforbundet dekker 2/3 av forpliktelsene og Landsorganisasjonen i Norge 1/3.

KLP servicepensjon

Ansatte i forbundet som er omfattet av overenskomsten mellom Handel og Kontor og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening har anledning til å gå av med AFP ved 62 år. I forbindelse med regnskapsavslutningen er det foretatt en aktuarberegning av denne forpliktelsen.

Forbundet har en pensjonsforpliktelse for tidligere landsmøtevalgte i NKF fra 58 til 63 år. Denne pensjonsforpliktelsen er dekket opp gjennom en servicepensjon i KLP.

Nordeaordningen

Tidligere valgte og ansatte i Norsk Helse- og Sosialforbund er dekket av en pensjonsavtale i Nordea. Det er en lukket ordning, siden det ikke tas opp nye i ordningen. Pensjonsordningen gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsordningen består av kollektiv pensjonsordning. Den er i hovedsak fondsbasert og gir rett til definerte pensjonsytelser. Fra og med 1.1.2007 er livrenteordningen i Nordea avvirket og erstattet med usikrede ordninger.

Pensjonsordningene for valgte og ansatte fra Postkom

Tidligere ansatte i Postkom er dekket opp i gjennom en kollektiv forsikringsordning i SB 1 Gruppen AS. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivået ved opptjent pensjonsalder. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. For den kollektive forsikringsordning i SB 1 Gruppen AS er det innbetalt pensjonsmidler til dekning av de fremtidige pensjonsytelsen. Pensjonsmidlene er verdsatt til virkelig verdi. Gavepensjonsordningens forpliktelse er inntatt i aktuarberegningen som en usikret ordning

Tidligere tillitsvalgte i Postkom er dekket gjennom en pensjonsordning i Storebrand ASA gjennom Posten Norge AS.

Andre kommunale pensjonskasser

Det er tre ansatte og valgte i Fagforbundet som har permisjon fra Oslo kommune og derigjennom har opprettholdt medlemskapet i Oslo Pensjonsforsikring (OPF). Pensjonsordningen i Oslo Kommune er imidlertid slik at det er tjenestestedene som må dekke pensjonene frem til 65 år. Det innebærer at Fagforbundet får et krav fra OPF for det som blir utbetalt av pensjon fra 62 - 65 år. I tillegg skal forbundet dekke differansen mellom AFP 62 - 65 år og 66 % av pensjonsgrunnlaget.

En av de valgte i LO har sin pensjonsordning i Trondheim kommunale pensjonskassa. Den forpliktelsen er innarbeidet i Fagforbundets regnskap.

Usikret pensjonsordning

Det er inngått ansettelseskontrakter hvor det er foretatt tilleggsavsetninger i forbundets regnskap, for at de ansatte dette gjelder skal få den pensjonsytelsen som er avtalt.

Amortiseringsperiode estimatavvik

Forbundet benytter seg av korridormetoden for innregning av estimatavvik knyttet til sikrede pensjonsordninger gjennom Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Nordea. Amortiseringsperioden benyttet for estimatavvik knyttet til forpliktelsen sikret gjennom Nordea tilsvarer gjennomsnittlig forventet gjenværende opptjeningstid for medlemmene av ordningene. For pensjonsforpliktelsen sikret gjennom KLP benyttes gjenværende forventet opptjeningstid for ordningen som helhet, estimert til 15 år. Forventet gjenstående tjenestetid for forbundets medlemmer av fellesordningen er estimert til 9,4 år.

Økonomiske forutsetninger

	2020	2019
Diskonteringsrente	1,70%-2,30%	2,30 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,25 %
Forventet pensjonsregulering	1,24 - 2,00 %	1,24 - 2,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler	0%-3,80 %	2,30-3,80 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,00 %
Dødlighetstabell	K2013	K2013

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografi.

Fagforbundet 2020
(alle tall i hele tusen)

PENSJONER	Nordea	DNFP	KLP SERV	Andre	Sikret Sparebank 1	Usikret Sparebank 1	Usikret KLP	Forpliktelse >midler		Midler> forpliktelse
								Sum	KLP	
Nåverdi fremt pensjonsforpl	280 117	4 081	21 555	3 576	10 930	1 085	8 135	329 480	1 069 939	
Pensjonsmidler 31.12	181 498				9 536			191 034	883 542	
Over/underdekning 31.12	98 619	4 081	21 555	3 576	1 395	1 085	8 135	138 447	186 398	
Arbeidsgiveravgift	13 905	575	3 039	504			1 147	19 171	26 282	
Ikke bokført estimatavvik	-86 608				-1 092	448		-87 253	-264 361	
Pensjonsforpl (+)/midler (-) netto inkl arb.g.avg. 31.12	25 916	4 657	24 594	4 081	302	1 533	9 282	70 365	-51 681	
PENSJONSKOSTNADER										
Nåverdi av årets pensjonopptjening/endinger i pensjonsforpliktelse	5 995		3 410	-1 202	280	18	510	9 010	35 707	
Rentekostnad pensjonsforpliktelse	5 830	106			205	25		6 165	21 316	
Forventet avkastning av midler	-6 768				-345			-7 113	-29 156	
Administrasjonskostnader	2 359							2 359	1 783	
Egenandel pensjon										
Utbetalt pensjon KLP servicepensjon					-47			-47	-4 201	
Bokført estimatavvik inkl aga	4 371	227	1 461 296					1 461 296		
Pensjonskostnad ekskl aga	11 786	333	4 871	-1 202	93	-76	510	16 359	33 385	
Arbeidsgiveravgift	1 046		687	-170	35	2	72	1 672	3 588	
Årets netto pensjonskostnad	12 832	333	5 558	-1 372	127	-31	582	18 030	36 973	
Antall aktive i hver ordning	45	0	16	4	4	3	3		338	

*Andre består av Oslo Pensjonsforsikring og Trondheim kommunale pensjonskasse

Fagforbundet 2019

(alle tall i hele tusen)

PENSJONER	Nordea	DNFP	KLP SERV	Andre*	Usikret ordn.	Forpliktelse>	Midler>
						midler	forpliktelse
						Sum	KLP
Nåverdi fremt pensjonsforpl	257 700	4 316	18 145	4 768	7 625	292 553	908 082
Pensjonsmidler 31.12	173 650					173 650	764 315
Over/underdekning 31.12	84 050	4 316	18 145	4 768	7 625	118 903	143 767
Arbeidsgiveravgift	11 851	609	2 558	672	1 075	16 765	20 271
Ikke bokført estimatavvik	-60 265					-60 265	-209 876
Pensjonsforpl (+)/midler (-) netto inkl arb.g.avg. 31.12.	35 636	4 924	20 703	5 441	8 700	75 404	-45 838
PENSJONSKOSTNADER	Nordea	DNFP	KLP SERV	Andre*	Usikret ordn.	Sum	KLP
Nåverdi av årets pensjonsopptjening/endringer i pensjonsforpliktelse	6 326		1 430	-692	210	7 273	37 145
Rentekostnad pensjonsforpliktelse	6 471	136				6 607	24 658
Forventet avkastning av midler	-7 259					-7 259	-29 942
Administrasjonskostnader	2 506					2 506	1 706
Egenandel pensjon							-3 979
Utbetalt pensjon KLP servicepensjon			1 114			1 114	
Bokført estimatavvik inkl aga	7 231	-142				7 089	14 886
Resultatført planendring							1 029
Pensjonskostnad ekskl aga	15 275	-6	2 544	-692	210	17 330	45 504
Arbeidsgiver avgift	1 134		359	-98	30	1 425	4 172
Årets netto pensjonskostnad	16 409	-6	2 903	-790	240	18 755	49 676
Antall aktive i hver ordning	51	0	16	4	3		329

*Andre består av Oslo Pensjonsforsikring og Trondheim kommunale pensjonskasse

Konsern Forpliktelse/ midler (alle tall i tusen)

Av forbundets datterselskaper var det kun Fagakademiet som hadde pensjonsordninger. Siden virksomheten i Fagakademiet med alle ansatte er overdratt til AOF – jfr. note nr 7 så er det verken pensjonsforpliktelser eller pensjonskostnader på konsernnivå pr 31.12.20.

	2019	
	Forpliktelse > midler	Midler> forpliktelse
Nåverdi fremt pensjonsforpl	293 752	996 315
Pensjonsmidler 3112	173 650	838 866
Over/underdekning 3112	120 102	157 449
Arbeidsgiveravgift	16 926	22 109
Ikke bokført estimert avvik	-60 265	-229 736
Pensjonsforpl (+)/midler (-) netto inkl arb.g.avg 31.12	76 763	-50 178

Konsern (alle tall i tusen)

Pensjonskostnader	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	47 251
Rentekostnad av pensjonsforpliktelse	33 593
Årets brutto pensjonskostnad	80 844
Forventet avkastning av midler	-40 029
Administrasjonskostnader	4 354
Egenandel pensjon	-4 275
Utbetalt pensjon KLP servicepensjon	1 114
Bokført estimatavvik inkl aga	23 209
Resultatført planendring	1 517
Pensjonskostnad ekskl aga	66 735
Arbeidsgiveravgift	6 121
Årets netto pensjonskostnad	72 856

Note 6 – Varige driftsmidler (alle tall i tusen)
Fagforbundet

	Fast eiendom	Båter og brygger	Maskin og Programvare	Inventar og kontor-maskiner	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	330 929	0	54 643	13 434	11 342	410 348
Tilgang driftsmidler 2020	144 894	938	8 700	1 927	6 653	163 113
Avgang driftsmidler 2020	1 123	0	0	0	8 881	10 004
Anskaffelseskost pr. 31.12.20	474 700	938	63 343	15 361	9 114	563 457
Akkumulerte avskrivninger	111 649	459	47 726	13 948	0	173 782
Bokført verdi 31.12.20	363 051	480	15 618	1 412	9 114	389 675
Årets avskrivninger	7 718	162	6 031	1 097	0	15 008

Økonomisk levetid	10 år – uendelig	5 år	3 - 5 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær		Lineær	Lineær	Ingen

Årets avgang av fast eiendom består av salget av en leilighet og et feriehem.
 Årets tilgang består hovedsakelig av anleggsmidler som er konsolidert inn etter fusjonen med Postkom.

Forbundet leier diverse kontormaskiner, årlig kostnad er TNOK 1 100. Det er inngått en ny leiekontrakt med varighet på fire år fra og med år 2020.

Det er foretatt en dekomponering av forbundets eierseksjon i sameiet Keysergate 15. De ulike komponentene er vurdert i forhold til forventet levetid.

	Antall år
Tele/data	10
Innredning	20
Yttertak, ventilasjon og heis	25
Rør	30
Fasader, vinduer og EL anlegg	40
Råbygg	100
Tomtekost	Uendelig

Konsern (alle tall i tusen)

	Fast eiendom	Båter og brygger	Maskin og Program-vare	Inventar og kontor-maskiner	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.20	399 734	0	54 643	13 434	11 342	479 153
Tilgang kjøpte driftsmidler 2020	145 172	938	8 700	1 927	6 653	163 391
Avgang driftsmidler 2020	1 123	0	0	0	8 881	10 004
Anskaffelseskost pr. 31.12.20	543 783	938	63 343	15 361	9 114	632 540
Akkumulerte avskr./nedskr.	141 206	459	47 726	13 948	0	203 339
Bokført verdi 31.12.20	402 577	480	15 618	1 412	9 114	429 201
Årets avskrivninger	9 093	162	6 031	1 097		16 384

Økonomisk levetid	10 år – uendelig	5 år	3 - 5 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær		Lineær	Lineær	Ingen

Note 7 - Datterselskap, tilknyttet selskap m.v. (alle tall i tusen)

Firma	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Forbundshuset AS	Tromsø	100 %	100 %
Kommunekonsult AS	Oslo	100 %	100 %
Skiphelle Eiendom AS	Oslo	100 %	100 %

	Forbundshuset AS	Kommunekonsult AS	Skiphelle Eiendom AS	Sum
Anskaffelseskost	1 500	0	0	1 500
Inngående balanse 01.01.2020	9 311	235	15 686	25 232
Gjeldskonvertering	0	1 800	0	1 800
Nedskrivning av verdi	0	0	-7 265	-7 265
Andel årets resultat	1 797	-1 408	-1 078	-690
Utgående balanse 31.12.2020	11 108	627	7 343	19 077

Det er gjennomført en kapitalforhøyelse i Kommunekonsult AS på TNOK 1 800 ved at aksjekapitalen i selskapet er økt med TNOK 1 499, mens den overskytende del av aksjeinnskuddet på TNOK 301 er tilført overkurs. Aksjeinnskuddet er motregnet en fordring på TNOK 1 800 som Fagforbundet hadde på selskapet.

I Postkom sitt regnskap var Skiphelle Eiendom AS vurdert etter kostmetoden. Fagforbundet bruker imidlertid egenkapitalmetoden ved vurdering av investering i datterselskaper. En må derfor justere investeringen i Skiphelle Eiendom AS for differansen mellom kostpris og bokført egnekapital, som utgjør TNOK 7 265. Dette blir en form for «nedskrivning» av investeringsverdien som følge av ulikhet i prinsippapplikasjon. Denne prinsippendring er ført over resultatet.

	Forbundshuset AS	Kommunekonsult AS	Skiphelle Eiendom AS	Sum
Andel av årets resultat	1 797	-1 408	-1 078	-690
Kostnad ved investering i datterselskap	1 797	-1 408	-1 078	-690

Landsstyret vedtok i sitt møte 25.09.20 om å inngå avtale med AOF om å overdra virksomheten i Fagakademiet til AOF pr 01.01.21. Avtalen innebar at Fagforbundet skulle utbetale et driftstilskudd til AOF på TNOK 26 400 for årene 2021, 2022 og 2023 ved overdragelsesdato. Fagakademiet hadde et underskudd på TNOK 6 419 i 2020. Gjenstående egenkapital på TNOK 6 913 er kostnadsført, slik at avviklingen av Fagakademiet er belastet Fagforbundets regnskap med TNOK 39 700 i 2020.

Fagforbundet har ansvaret for styrt avvikling og oppløsning av Fagakademiet og da dekke/sikre alle forpliktelser (herunder alle pensjonsforpliktelser). Fagforbundet kan tidligst avvikle Fagakademiet 18 måneder etter gjennomføringsdato.

Note 8 – Aksjer og andeler i andre foretak m.v. (alle tall i tusen)

Fagforbundet

Finansielle anleggsmidler 2020	Eierandel	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Sparebank1 gruppen AS	0,78 %	57 131	57 131
Klassekampen AS	15,00 %	7 547	7 547
Sørmarka AS	6,00 %	2 139	1 662
Sparebanken 1 Østlandet	0,54 %	40 226	40 226
A/S Statstilsattes Hus	6,40 %	32	32
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	2,79 %	1 421	1 421
Sum		108 496	108 018

Det er blitt foretatt en reversering av tidligere års nedskrivning av verdi, på Klassekampen AS med TNOK 825. Reverseringen er presentert som annen finanskostnad i resultatregnskapet. Det er foretatt en nedskrivning av verdi på Sørmarka AS med TNOK 350.

Finansielle anleggsmidler 2019	Eierandel	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
Sparebank1 gruppen AS	0,78 %	47 012	47 012
Klassekampen AS	15,00 %	7 547	6 722
Sørmarka AS	5,74 %	2 139	2 011
Sparebanken 1 Østlandet	0,28 %	22 720	22 720
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	2,80 %	1 421	1 421
Skiphelle AS	100 %	15 686	15 686
Sum		96 525	95 572

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

	2020	2019
Aksjefond	140 452	68 908
Obligasjonsfond	299 110	186 303
Pengemarkedsfond	161 506	85 246
Kortsiktige pengeplasseringer	601 069	340 457

Pengemarkedsfond

Består av andeler i følgende to fond: Holberg Likviditet, og Danske Invest Norsk Likviditet Inst.

Obligasjonsfond

Består av andeler i følgende åtte fond: Alfred Berg Obligasjon, Danske Invest Norsk Obligasjon Inst. A, DnB Obligasjon E, Nordea Global Statsobligasjon, Storebrand Global Kreditt IG B, Storebrand Global Obligasjon

Aksjefond Norge	Antall andeler	Snitt kostpris (tall i hele kr)	Markeds kurs (tall i hele kr)	Anskaffelses kost (tall i hele tusen)	Bokført verdi/ markedsverdi (tall i hele tusen)
Arctic Norwegian Value Creation D	15 650	1 387	1 529	21 712	23 933
KLP AksjeNorge Indeks	6 751	2 703	3 012	18 250	20 335
Storebrand Norge Fosilfrie	13 883	1 643	1 770	22 804	24 573

Aksjefond Internasjonalt	Antall andeler	Snitt kostpris (tall i hele kr)	Markeds kurs (tall i hele kr)	Anskaffelses kost (tall i hele tusen)	Bokført verdi/ markedsverdi (tall i hele tusen)
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	2 213	3 136	3 685	6 940	8 156
KLP Fremvoksende markeder Indeks II	1 052	2 032	2 475	2 137	2 603
SGA Global Equity Growth Fund Class L	13 974	966	1 207	13 500	16 871
AKO Global Long-Only USD Class DF1	5 229	765	1 168	4 000	6 108
AKO Global Long-Only USD Class D1	4 733	1 204	1 217	5 700	5 760
SPP Global Plus A	165 066	177	195	29 200	32 114

Note 9 – Ansvarlige lån og andre langsiktige fordringer (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
2 343	2 145	Personallån	2 145	2 343
0	4 383	Langsiktige fordringer	4 383	
1 602	15 307	Sparebank 1 gruppen A/S	15 307	1 602
20 640	22 624	Egenkapitalinnskudd KLP	22 624	22 666
1 215	1 057	European Federation of Public Services Unions	1 057	1 215
98	11	Andre fordringer	11	98
25 899	45 526	Sum	45 526	27 924

Av beløpet på TNOK 45 526 forfaller TNOK 43 470 etter 2021.

Note 10 – Mellomværende med selskap i samme konsern m.v. (alle tall i tusen)

	2020	2019
Kortsiktige fordringer	773	343
Langsiktige fordringer	9 565	9 285
Kortsiktig gjeld	-43	-556
Mellomværende med selskap i samme konsern	10 295	9 072

Note 11 – Skatt (alle tall i tusen)

Fagforbundet	2020	2019
Overskudd ved utleie	83	71
For lite betalbar skatt	42	25
Skattekostnad	125	97

Konsernet

Utsatt skatt skyldes midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi i datterselskapene Forbundshuset AS, Kommunekonsult AS og Skipphelle AS.

	2020	2019
Midlertidige forskjeller		
Varige driftsmidler	3 904	4 173
Fremførbart underskudd	-31 837	-6 065
Sum midlertidige forskjeller/grunnlag utsatt skatt	<u>-27 933</u>	<u>-1 892</u>
Skattesats	22 %	22 %
Beregnet utsatt skattefordel	-6 145	-416
Ikke balanseført utsatt skattefordel	7 024	1 334
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	879	918
Endring utsatt skatt	-39	49
Beregning av skattekostnaden		
Betalbar skatt	673	540
Endring utsatt skatt	<u>-39</u>	<u>49</u>
Sum skattekostnad/-inntekt (-)	634	589

Note 12 - Andre avsetninger for forpliktelser (alle tall i tusen)

	2020	2019
Lønnsforpliktelse	745	189
Norsk Folkehjelp	5 250	10 500
Nicaraguafondet	400	400
Forsikringsforpliktelse	700	0
Sum	7 095	11 089

Under lønnsforpliktelse dekkes forpliktelser overfor tidligere valgt i LOs politiske ledelse.

Fagforbundet og Norsk Folkehjelp fornyet i 2017 samarbeidsavtalen for inneværende landsmøteperiode. Fagforbundet skal bidra med inntil TNOK 21 000 fordelt på fire år.

Fagforbundet overtok administrasjonen av Nicaraguafondet fra AOF i 2015. Fondet sitt hovedformål er å utdele stipendier til unge musikere i Nicaragua i samarbeid med fagbevegelse i landet. Det er ikke delt ut noe stipend i 2020.

Ved sammenslåing av Agenda og Res.Publica ble det tegnet en gruppelivsforsikring for alle ansatte, unntatt en. Vedkommende var på det tidspunkt syk, slik at det ikke kunne tegnes forsikring for ytelsen. Fagforbundet og de øvrige eierforbundene er blitt enige om å ivareta denne forpliktelsen i fellesskap. Fagforbundets andel er kr 700 000.

Note 13 – Egenkapital (alle tall i tusen)

Egenkapital består av følgende fond:

	Konflikt fondet	Disposisjons fond	Solidaritets fond	Yrkesskedefond brantjtj.menn	Studiefondet	Landsmøte fond	Sum
EK 31.12.2019	547 893	461 778	13 997	810	0	23 177	1 047 655
IB fra Postkom	40 000	307 644	0	0	20 705	0	368 349
Resultat-disponering	151 511	0	-3	56	-511	7 600	158 654
EK 31.12.2020	739 404	769 422	13 994	867	20 194	30 777	1 574 658

Konfliktfondet ble belastet med TNOK 3 318, og tilført midler med TNOK 40 000 i 2020. I retningslinjene til vedtektene skal kampfondet ha en dekning på kr 1 500 pr. yrkesaktivt medlem, etter resultatdisponeringen vil det være dekning på kr 3 100 pr. yrkesaktivt medlem.

Solidaritetsfondet hadde i 2020 inntekter på TNOK 97, og kostnader på TNOK 100.

Yrkesskedefond brantjenestemenn hadde inntekter på TNOK 56.

Studiefondet hadde en kostnad i 2020 på TNOK 511.

For å bygge opp landsmøte fondet til neste landsmøte i 2022, må fondet tilføres midler med TNOK 8 000. Det er imidlertid i 2020 kostnadsført TNOK 400 som skal belastes fondet, slik at netto tilførsel blir TNOK 7 600.

Note 14 – Andre ikke balanseførte forpliktelser

Forbundet hadde pr. 31.12.20 et kausjonsansvar på TNOK 7 828 i forbindelse med leie av kontorlokaler.

Note 15 - Regnskap spesifisert på aktivitetsnivå (alle tall i tusen)

Aktivitetsgruppe	2020	2019
Anskaffede midler		
Kontingentinntekter	1 149 900	1 075 349
Forsikringskontingent	326 728	263 690
Andre inntekter	166 835	146 692
Netto finansinntekter	33 216	39 633
Sum anskaffede midler	1 676 680	1 525 364

Forbrukte midler

Kostnader til anskaffede midler

Verving, medlemsoppfølging og lignende	11 369	13 885
Sum kostnader til anskaffede midler	11 369	13 885

Kostnader til organisasjonsformål

Tariff og tvistesaker	13 337	26 768
Samfunnspolitisk arbeid	16 991	41 613
Solidaritet og internasjonalt arbeid	597	4 292
Kontingent- og forsikringskostnader	618 021	523 826
Kommunikasjon	48 295	40 708
Lønn og personalkostnader	359 322	351 270
Drift	192 625	130 633
Yrkesfaglig arbeid	56 665	56 508
Organisatorisk arbeid	200 803	236 907
Sum kostnader til organisasjonsformål	1 506 656	1 412 526
Aktivitetsresultat	158 654	98 953

Tabellen viser Fagforbundets årsregnskap framstilt etter aktivitet gruppert etter prosjekt. Aktivitetsnoten er satt opp etter foreløpig regnskapsstandard om god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Organisatorisk arbeid består blant annet av organisasjonsrettet opplæring, pensjonistarbeid, ungdomsarbeid. Samfunnspolitisk arbeid består blant annet av valgkamp, omstilling, alliansebygging, og solidaritet og internasjonalt arbeid. Yrkesfaglig arbeid består av virksomheten til seksjonene og yrkesfaglige stipender.

Note 16 – Nærstående parter (alle tall i tusen)

	2020	2019
Fagforbundets fagforeninger (Organisasjonsledd i Fagforbundet)		
Andel av medlemskontingent	283 174	263 377
Driftskostnader	8 628	7 647
Forbundsregioner (Organisasjonsledd i Fagforbundet)		
Driftsinntekter	-78	0
Lønnskostnader	-176	-1 009
Driftskostnader	182 261	216 099

Fagakademiet
(Datterselskap)

Lønnskostnader	0	-55
Driftskostnader	9 341	9 549

Forbundshuset AS
(Datterselskap)

Driftskostnader	1 752	1 751

Kommunekonsult AS
(Datterselskap)

Lån	0	300
Driftskostnader	125	0

LO Kommune
(Leder av Fagforbundet er styreleder)

Lønnskostnader	-1 821	-1 124
Driftskostnader	3 794	3 815

Før velferdsstaten
(Får bevilgning fra Fagforbundet og leder av Fagforbundet er styreleder)

Lønnskostnader	-551	-587
Driftskostnader	5 543	5 350

Res Publica
(Får bevilgning fra Fagforbundet og leder av Fagforbundet er styreleder)

Driftskostnader	2 000	2 000

En part er en nærstående part til et foretak dersom parten direkte eller indirekte kontrollerer, blir kontrollert av, eller er under samme kontroll som foretaket, eller har en interesse som gir betydelig innflytelse over foretaket.

Note 17 – Spesifikasjon av annen driftskostnad (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
79 104	106 254	Kontorholds kostnader	106 254	83 204
7 296	3 395	Streikebidrag	3 395	7 296
41 531	50 014	Andre fremmedytelser	50 014	43 914
54 114	19 761	Reise og møtekostnader	19 761	60 188
25 648	27 249	Stipend	27 249	25 648
235 200	224 960	Tilskudd	224 960	235 200
43 388	53 021	Bevilgninger	53 021	43 388
50 178	45 243	Øvrige driftskostnader	45 963	50 023
536 459	529 898	Sum	530 618	548 860

Note 18 – Gjeld til kredittinstitusjoner (alle tall i tusen)

Konsern

Bokført gjeld som er sikret ved pant og lignende	2020	2019
Gjeld til kredittinstitusjoner	10 400	12 800
Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld		
Bygning inkl. tekniske installasjoner	27 024	27 846
Tomt	3 500	3 500
Fordringer	189	290
Sum	30 712	31 636

Note 19 – Annen kortsiktig gjeld (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2019	2020		2020	2019
34 816	37 847	Skyldig feriepenge og lønn	37 847	37 388
6 043	4 826	Gjeld til fagforeninger	4 826	6 043
23 331	14 835	Annen kortsiktig gjeld *	15 230	24 469
64 190	57 508	Sum	57 903	67 900

* Aksjene i Skipphelle AS ble overdratt fra Postkom til Fagforbundet 31.12.19 med MNOK 15 686.

Note 21 – Viktige hendelser i 2020

Sammenslutning med Norsk Post- og kommunikasjonsforbund

Etter en prosess i begge organisasjonene ble Postkom en del av Fagforbundet pr 01.01.20. Balansen på sammenslutningstidspunktet er innarbeidet i balansen til Fagforbundet ut fra fisjonsfusjonsplan datert 16.desember 2019.

Pandemiens påvirkning på driften

Utbruddet av Covid 19 og myndighetenes tiltak for å begrense spredningen har påvirket forbundets økonomi. Pandemien har hatt størst økonomisk innvirkning på driften med betydelig lavere kostnader knyttet til reise-og møteutgifter. Kontingentinntektene er påvirket i mindre grad, siden det har vært lite med permitteringer blandt forbundets medlemmer.

Det vises forøvrig her til årsberetningen.

31. desember 2020
19. mai 2021

Mette Nord
Forbundsleder

Odd Haldgeir Larsen

Sissel Merete Skoghaug

Anne Green Nilsen

Svend Morten Voldsrud

Iren Mari Luther

May-Britt Sundal

Stein Guldbrandsen

Trond Finstad

Mariann Brandstad

Tore Andre Jacobsen

Helene Harsvik Skeibrok

Roger Dehlin

Trude Rosnes Haukås

Tarjei Leistad

Bente Stokker Knutsen

Trond Helland

Hilde Kristin Bernhardsen

Kristine Bjella Stavn

Bjørg Hageløkken

Mats Monsen

Gerd Øiahals

Hans Fredrik Danielsen

Lars Erik Flatø
Daglig leder

Thrine Skaga
Assisterende daglig leder

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kristine Bjella Stavn

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5995-4-155392

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-21 10:41:12Z

Mats Monsen

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-3454009

IP: 80.212.xxx.xxx

2021-05-21 10:52:32Z

Lars Erik Flatø

Daglig leder

Serienummer: 9578-5993-4-3907689

IP: 77.16.xxx.xxx

2021-05-21 11:09:03Z

Tore André Jakobsen

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-1522802

IP: 85.166.xxx.xxx

2021-05-21 11:13:13Z

Trude Rosnes Haukås

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-3216870

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-21 11:30:13Z

Sissel Merete Skoghaug

Nestleder

Serienummer: 9578-5997-4-256798

IP: 77.16.xxx.xxx

2021-05-21 12:47:24Z

Svend Morten Voldsrud

AU medlem

Serienummer: 9578-5997-4-1069189

IP: 95.34.xxx.xxx

2021-05-21 12:48:59Z

Thrine Skaga

Assisterende daglig leder

Serienummer: 9578-5999-4-2220581

IP: 77.16.xxx.xxx

2021-05-21 12:58:10Z

Penneo Dokumentnøkkel: MHC4Y-FAE2A-3GJGK-UBL6E-245T3-3PVU8

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Anne Green Nilsen

AU medlem

Serienummer: 9578-5995-4-2583429

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-21 13:31:30Z

Mette Nord

Forbundsleder

Serienummer: 9578-5997-4-420845

IP: 77.18.xxx.xxx

2021-05-21 13:33:58Z

Trond Helland

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-460706

IP: 51.174.xxx.xxx

2021-05-23 12:07:56Z

Stein Guldbrandsen

Leder yrkesseksjon samferdsel og teknisk

Serienummer: 9578-5999-4-2021315

IP: 81.167.xxx.xxx

2021-05-23 13:12:04Z

Tarjei Leistad

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5995-4-730696

IP: 84.202.xxx.xxx

2021-05-23 13:19:01Z

Gerd Øiahals

AU medlem

Serienummer: 9578-5999-4-2206736

IP: 81.167.xxx.xxx

2021-05-23 14:07:42Z

Hans Fredrik Danielsen

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-2230689

IP: 46.9.xxx.xxx

2021-05-23 14:13:50Z

Helene Harsvik Skeibrok

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-429735

IP: 82.147.xxx.xxx

2021-05-23 14:22:05Z

Penneo Dokumentnøkkel: MHC4Y-FAE2A-3GJGK-UBL6E-245T3-3PVU8

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Bente Stokker Knutsen

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-410529

IP: 77.16.xxx.xxx

2021-05-23 14:29:25Z

Trond Finstad

Leder yrkessesksjon kontor og administrasjon

Serienummer: 9578-5997-4-153583

IP: 77.16.xxx.xxx

2021-05-23 17:35:04Z

Roger Dehlin

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-2809663

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-24 11:26:03Z

Bjørn Hageløkken

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-688675

IP: 82.164.xxx.xxx

2021-05-24 13:12:05Z

Iren Mari Luther

Leder yrkessesksjon helse og sosial

Serienummer: 9578-5999-4-2003050

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-24 16:04:02Z

Hilde Kristin Bernhardsen

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5997-4-398376

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-24 18:35:43Z

May Britt Sundal

Leder yrkessesksjon kirke, kultur og oppvekst

Serienummer: 9578-5999-4-1792885

IP: 85.167.xxx.xxx

2021-05-25 09:05:59Z

Odd Haldgeir Larsen

Nestleder

Serienummer: 9578-5998-4-924371

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-25 10:53:29Z

Penneo Dokumentnøkkel: MHC4Y-FAE2A-3GJGK-UBL6E-245T3-3PVU8

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Mariann Brandstad

Forbundsstyremedlem

Serienummer: 9578-5990-4-3031096

IP: 195.1.xxx.xxx

2021-05-26 17:46:16Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til Landsstyret i Fagforbundet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Fagforbundet som består av forbundsregnskap og konsernregnskap. Forbundsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av forbundet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i forbundets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle forbundet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om forbundets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at forbundets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av forbundets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 11. juni 2021
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk.

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjetil Andersen

Oppdragsansvarlig partner

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: 9578-5992-4-2398085

IP: 37.191.xxx.xxx

2021-06-11 10:58:14Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

KONTROLLKOMITEENS BERETNING FOR 2020.

Kontrollkomiteen har i møte 08.juni 2021 gjennomgått Fagforbundets regnskap og årsberetning for 2020.

Kontrollkomiteen har utført sin funksjon i henhold til vedtektenes § 24 og vedtatt instruks for komiteen.

Kontrollkomiteen har gjennomgått og kontrollert protokoller fra landsstyret, forbundsstyret og arbeidsutvalget, samt seksjonene der disse er forelagt. I tillegg har vi gjennomgått protokoller fra Fagakademiet så lenge de hadde eget styre.

Komiteen er fornøyd med endringene i rutinene for oversendingen av protokoller fra seksjonene.

Kontrollkomiteen følger regionenes arbeid gjennom besøk og ser at det arbeides med utfordringer ved etablering av nye regioner. Kontrollkomiteen ser at regionale kontrollkomiteer blir fulgt, noe som er viktig på grunn av endringene.

Kontrollkomiteen har fått seg forelagt de dokumenter som komiteen har hatt behov for, og fått svar på spørsmål komiteen har stilt.

Leder av økonomiavdelingen og controller har deltatt på komiteens møter, økonomiansvarlig i Arbeidsutvalget, administrativ leder og andre har deltatt etter behov.

Ekstern revisjon har vært utført av revisjonsfirmaet E & Y og komiteen har utført arbeidet sitt i samarbeid med revisjonsfirmaets representanter.

Den vedtatte finansieringsstrategien fungerer og utvikles videre.

Kontrollkomiteen konstaterer at det er god økonomisk kontroll og oppfølging i forbundet. Videre at internkontroll og rutiner stadig forbedres. Kontrollkomiteen ser stor verdi i konferansene for regionenes revisjons- og kontrollkomiteer.

Kontrollkomiteen har merket seg årsresultatet og slutter seg til disponeringen av overskuddet. Komiteen er fornøyd med at det fortsatt arbeides med å få økt andel forbindelse med inntekter fra direktebetalende medlemmer og ufordelt kontingent.

Kontrollkomiteen merker gapet mellom inntekter og utgifter i kollektiv hjem fortsatt er stort, og komiteen mener at arbeidet med å redusere gapet må intensiveres frem mot LM 2022.

For øvrig har komiteen ingen merknader til det fremlagte regnskap og beretning for 2020.

Oslo, 8.juni 2021.

Arne Granvoll

Reidun Karin Viland

Eva Vida Berg